

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИСТЕЦТВО ШРИФТУ

Затверджено:

Протокол засідання кафедри

Дизайну

№ 5 від 20 лютого 2025 р.

Завідувач кафедри Дизайну

Є.А. Антонович

Викладач	ПЕТРУШЕВСЬКА Христина Андріївна Старший викладач	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ПЕТРУШЕВСЬКА Христина Андріївна	
E-mail	Kristimaller94@gmail.com	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Дизайну м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 500 телефон: +380955919936	
Консультації	за ZOOM посиланням	
Офіційна назва освітньої програми	Мистецтво шрифту	
Рівень вищої освіти	перший (освітньо-науковий)	
Галузь знань, спеціальність	02 Культура і мистецтво 022 Дизайн	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова	
Курс/ Семестр викладання	2/4	
Обсяг дисципліни	3 кред. (100 год.)	
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Практичні заняття – 20, 8 год	
Форма контролю	залік	
Локація та матеріально- технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.	
Мова викладання	Українська	
Мета вивчення дисципліни	Мета дисципліни «Мистецтво шрифту»— дати всебічне розуміння принципів та методів, пов'язаних із проектуванням та роботою зі шрифтом. Це включає глибоке вивчення типографіки, історії та еволюції шрифтів, а також практичного застосування шрифту в різних середовищах, включаючи друковані та цифрові. Дисципліна розвиває навички вибору та	

		поєднання шрифтів, маніпулювання шрифтом для створення ефективної візуальної ієрархії та використання шрифту для ефективної передачі повідомлення. Дисципліна також охоплює технічні аспекти друкарні, такі як кернінг, відстеження та інтерліньяж, а також основи анатомії шрифту та дизайну шрифтів.
Загальні компетентності		ЗК 01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 03. Здатність працювати в команді. ЗК 04. Здатність працювати автономно. ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні графічні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності		СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові рішення в web-дизайні та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з дизайну та суміжних галузях. СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері дизайну з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в дизайні та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати.
Програмні результати навчання		РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні макети в дизайні, ефективно використовувати їх для створення інноваційних продуктів у дизайні та дотичних міждисциплінарних напрямів. РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми дизайну з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері дизайну та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Мистецтво вмілого використання шрифтів є наступним кроком після вивчення основ роботи зі шрифтами. Мистецтво шрифту включає наступні аспекти:

Розвиток естетичного смаку: Студентам надається можливість розширити свій естетичний світогляд через вивчення різноманітності шрифтів, їхніх характеристик та впливу на візуальний сприйняття.

Оволодіння технічними аспектами: Студенти отримують практичні навички у роботі з шрифтами, включаючи вибір, комбінування, налаштування та адаптацію шрифтів для використання у дизайні.

Розуміння ролі шрифтів у комунікації: Студентам надається можливість вивчити теорію та практику використання шрифтів для передачі повідомлень, настрою, атмосфери та емоцій у дизайні.

Розвиток творчого мислення: Предмет сприяє розвитку творчих навичок у студентів, включаючи здатність відшуковувати та застосовувати нестандартні рішення у використанні шрифтів для досягнення конкретних цілей дизайну.

Підготовка до професійної діяльності: Предмет допомагає студентам отримати необхідні знання та навички для успішної роботи у сфері дизайну, реклами, графічного дизайну, веб-дизайну та інших суміжних галузях.

Отже, мета предмету "Мистецтво шрифту" полягає в тому, щоб студенти розуміли, вміли та могли ефективно використовувати шрифти у своїй творчій практиці, незалежно від обраного напрямку діяльності у сфері дизайну та комунікації.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

1 модуль

Тема 1. Шрифт та графіка:

В цій темі вивчаються основні принципи та поняття шрифту та графіки, їх взаємозв'язок та вплив на сприйняття інформації. Аналізуються різні типи шрифтів, їхнє призначення та ефективне використання в дизайні.

Тема 2. Стилзація, знак:

У цій темі досліджується процес стилізації знаків та символів, розглядаються різні техніки та методи стилізації, а також їхнє використання в графічному дизайні.

Тема 3. Особливості створення власної абетки:

В даній темі розглядається процес створення власної абетки, включаючи вивчення основних принципів дизайну літер, їх форм та пропорцій. Аналізуються різні підходи до створення абеток та їх вплив на ефективність сприйняття тексту.

Тема 4. Графіті:

У цій темі досліджується історія та розвиток графіті як форми мистецтва, а також його вплив на сучасну культуру та дизайн. Аналізуються техніки та методи створення графіті, їхні стилі та техніки виконання.

Тема 5. Шрифт та текстура:

В даній темі розглядається взаємозв'язок між шрифтом та текстурою, їх використання в дизайні та їх вплив на візуальне сприйняття тексту. Аналізуються різні методи та прийоми комбінування шрифтів та текстур для створення ефективних дизайнів.

Тема 6. Декоративні літери:

У цій темі досліджуються різні види декоративних літер та їхнє використання в дизайні. Аналізуються особливості створення декоративних літер, їх форми та стилі, а також їхній вплив на естетичний аспект дизайну.

Тема 7. Сучасна каліграфія:

В цій темі досліджується сучасний підхід до каліграфії як мистецтва написання літер та знаків. Розглядаються різні техніки та стилі каліграфії, їх використання в сучасному дизайні та мистецтві.

Тема 8. Каліграфічний плакат:

У даній темі досліджується процес створення каліграфічних плакатів, їх використання в дизайні та рекламі. Аналізуються техніки та прийоми створення каліграфічних плакатів, їх особливості та ефективність в комунікації з аудиторією.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів Підсумковий контроль – залік
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. Максимальна сума становить 10 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 7,5 балів).

Максимальна сума становить 7,5 балів за кожне заняття, 90 балів - максимальна сума.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

Підсумковий контроль - Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Якщо протягом семестру здобувачем за поточним контролем набрано більше 100 балів, то вони прирівнюються до 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з

			декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспект лекцій.

Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

Список рекомендованої літератури

Базова (основна):

1. Григорієнко О. А. Основи шрифту: Навч.-метод. посібник. – К.: Вища шк., 2005. – 144 с.
 2. Кравченко І. І. Теорія і практика шрифтів: Навчальний посібник. – Х.: Знання-прес, 2006. – 63 с.
 3. Горбачевська Л. І. Шрифти за завданням: Навч.-метод. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 104 с.
 4. Корольова О. І. Основні принципи і правила формування цифрових шрифтів: Навч.-метод. посібник. – К.: Вища шк., 2010. – 86 с.
 5. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну: Підручник. К.:Кондор, 2006.-492с.
 6. Кликушин Г.Ф. Декоративные шрифты для художественно – оформительских работ. Минск.: Полимья, 1987-280 с. 3
- Bringinghurst, R. (2008). The Elements of Typographic Style. Hartley & Marks Publishers.
- Spiekermann, E., & Ginger, E. M. (2003). Stop Stealing Sheep & Find Out How Type Works (3rd ed.). Adobe Press.

- Lupton, E. (2010). Thinking with Type: A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, & Students (2nd ed.). Princeton Architectural Press.
- Williams, R. (2008). The Non-Designer's Design Book (3rd ed.). Peachpit Press.
- Felici, J. (2003). The Complete Manual of Typography: A Guide to Setting Perfect Type (2nd ed.). Adobe Press.
- Carter, R., Day, B., & Meggs, P. B. (2017). Typographic Design: Form and Communication (7th ed.). John Wiley & Sons.
- Samara, T. (2005). Typography Workbook: A Real-World Guide to Using Type in Graphic Design. Rockport Publishers.
- Ambrose, G., & Harris, P. (2008). Basics Typography: Virtual Typography. AVA Publishing.
- Berry, J. D. (2005). Dot-font: Talking About Design. Mark Batty Publisher.
- Heller, S., & Meggs, P. B. (2001). Texts on Type: Critical Writings on Typography. Allworth Press.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».

Гарант освітньої програми

С.В.Прищенко

Розробник

А. О. Петрушевський